

Sjöfartsverkets författningssamling

SJÖFS 2007:19

Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd om sjövägmärken

Innehåll

Allmänna bestämmelser och definitioner	3
Varningsmärken.....	5
Förbuds- och påbudsmärken	5
Upplysningsmärken	5
Tilläggstavlor.....	5
Ömsesidighetsklausul	6
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	6
Bilaga 1. Utformning och teknisk specifikation av sjövägmärken	7
Bilaga 2. Varningsmärken	9
Bilaga 3. Förbuds- och påbudsmärken	11
Bilaga 4. Upplysningsmärken	13
Bilaga 5. Tilläggstavlor	15
Bilaga 6. Beräkning av segelfri höjd	17
Bilaga 7.....	19

Sjöfartsverkets författningssamling

Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd om sjövägmärken;

SJÖFS 2007:19

Utkom från trycket
den 17 oktober 2007

beslutade den 1 oktober 2007.

Sjöfartsverket föreskriver¹ följande med stöd av 2 kap. 1 och 5 §§ sjötrafikförordningen (1986:300) och beslutar följande allmänna råd.

Allmänna bestämmelser och definitioner

1 § I dessa föreskrifter fastställer Sjöfartsverket utformningen och användningen av sjövägmärken som ska vara till ledning för sjötrafiken inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon.

2 § Av sjötrafikförordningen (1986:300) framgår vilka myndigheter som har rätt att utfärda föreskrifter om när sjövägmärken ska sättas upp och underhållas.

3 § Följande definitioner används i dessa föreskrifter:

<i>bildbärare</i>	det material på vilket bildskiktet är fäst och som vilar på sjövägmärkets stödkonstruktion
<i>bildskikt</i>	material som anbringas på bildbäraren och som utgör själva sjövägmärkesbilden
<i>fartyg</i>	varje farkost som används eller kan användas till transport på vattnet
<i>skepp</i>	ett fartyg, vars skrov har en största längd av minst tolv meter och en största bredd av minst fyra meter
<i>stödkonstruktion</i>	den konstruktion som bär upp bildbäraren och som vanligtvis är förankrad i marken

4 § Sjövägmärken är tavlor med symbol och eventuell tilläggstext med information om bestämmelse eller upplysning för sjötrafiken. Sjövägmärken indelas i

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

SJÖFS 2007:19

- varningsmärken,
- förbudsmärken,
- påbudsmärken,
- upplysningsmärken, och
- tilläggstavlor.

5 § Sjövägmärken får inte sättas upp så att förväxling kan ske.

6 § Sjövägmärken ska vara vända mot sjötrafikens färdriktning eller mot farleden. Om förhållandena på platsen så kräver och medger ska sjövägmärken sättas upp på båda sidor av en farled, ett sund eller annan passage.

7 § Om varning, förbud, påbud eller upplysning gäller en viss sträcka, under en viss tid på dygnet, för en viss typ av fartyg eller med undantag av en viss typ av fartyg, ska detta anges på en tilläggstavla.

8 § Om varning, förbud, påbud eller upplysning gäller endast under en viss del av året ska detta anges på en tilläggstavla, om sjövägmärket inte tas bort eller täcks över under den tid det inte gäller.

9 § Innebörden av ett sjövägmärke kan förtydligas genom en tilläggstavla eller genom att det berörda området avgränsas med gula bojar eller prickar i sjön. Sådana bojar eller prickar ska förankras individuellt med ett inbördes avstånd anpassat efter förhållandena. Om ett sjövägmärke ska kompletteras med gula bojar eller prickar, ska samråd ske med Sjöfartsverket. Bestämmelser om bojar och prickar finns i Sjöfartsverkets kungörelse (SJÖFS 1979:14) om utmärkningssystem på svenskt vatten (system A, kombinerat kardinalt och lateralt system; rött om babord) m.m.

10 § Ett sjövägmärke kan fästas på en boj eller på annat lämpligt sätt i sjön. Innan sådan placering bestäms ska samråd ske med Sjöfartsverket.

11 § Sjövägmärken ska ha den utformning som framgår av *bilaga 1–5*.

Allmänna råd

Vid dimensionering av sjövägmärkets bildbärare och stödkonstruktion bör Boverkets konstruktionsregler (BFS 1993:58) tillämpas.

12 § Om ett sjövägmärke ska användas för att upplysa om beräknad segelfri höjd vid brospann eller under luftledning ska beräkning av den segelfria höjden göras i enlighet med *bilaga 6*.

Allmänna råd

Sjövägmärken som varnar för luftledning bör placeras enligt de anvisningar som framgår av bilaga 7.

13 § Sjövägmärken får hållas belysta där så är lämpligt. Samråd ska ske med Sjöfartsverket innan beslut tas om och när ett sjövägmärke ska vara belyst.

14 § Sjöfartsverket kan medge undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Varningsmärken

15 § Varningsmärken ska användas för att markera förhållanden som kan medföra fara för sjötrafiken. Bestämmelser om hur varningsmärken ska se ut och får användas framgår av *bilaga 1 och 2*.

16 § Varningsmärken ska sättas upp på ett sådant avstånd från den plats där faran finns att sjötrafikanterna i god tid hinner anpassa sin färd efter förhållandena.

Förbuds- och påbudsmärken

17 § Förbuds- och påbudsmärken ska användas för att markera förbud eller påbud. Bestämmelser om hur dessa märken ska se ut och får användas framgår av *bilaga 1 och 3*.

18 § Förbuds- och påbudsmärken gäller från den plats där märket har satts upp. Avvikelse ska anges på en tilläggstavla.

Upplysningsmärken

19 § Upplysningsmärken ska innehålla upplysningar av betydelse för sjötrafiken. Bestämmelser om hur dessa märken ska se ut och får användas framgår av *bilaga 1 och 4*.

20 § Upplysningsmärken ska användas för att anvisa var en viss aktivitet får utföras eller för att markera undantag från ett förbud inom ett större område eller undantag för en viss grupp sjötrafikanter.

Tilläggstavlor

21 § Tilläggstavlor utgör komplement till övriga sjövägmärken och får sättas upp endast tillsammans med dessa. Bestämmelser om hur tilläggstavlorna ska se ut och får användas framgår av *bilaga 1 och 5*.

22 § Tilläggstavlorna ska vara vända åt samma håll som det sjövägmärke de tillhör.

23 § Tilläggstavlorna ska ha samma bredd som det märke de tillhör.

SJÖFS 2007:19

24 § Tilläggstavlor till varnings-, förbuds- och påbudsmärken ska ha vit botten, röd bård och svart text. Då tilläggstavla monteras under nämnda märken får bården på tilläggstavlans överkant uteslutas.

25 § Tilläggstavlor till upplysningsmärken ska ha blå botten med vit text.

Ömsesidighetsklausul

26 § Ett sjövägmärke som är godkänt enligt ett regelverk i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Turkiet jämställs med sjövägmärken som uppfyller kraven i dessa föreskrifter, under förutsättning att likvärdig säkerhetsnivå uppnås genom dessa regelverk.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 12 november 2007.
2. Ett sjövägmärke eller annan därmed jämförbar information för sjötrafiken, som har annan utformning än vad som anges i dessa föreskrifter, får användas så länge märket är väl läsbart för sjötrafikanter, dock längst till utgången av år 2017.

På Sjöfartsverkets vägnar

JOHAN FRANSON

Sven-Åke Blomén
(Sjöfartsinspektionen)

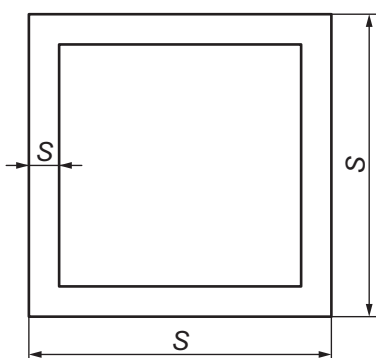
Bilaga 1. Utformning och teknisk specifikation av sjövägmarken

Sjövägmarken ska utföras i understorlek, normalstorlek eller överstorlek:

- understorlek används endast i kanaler och hamnar samt i farleder där Sjöfartsverket så medger,
- normalstorlek används vid läsavstånd upp till och inklusive 500 meter,
- överstorlek används vid läsavstånd över 500 meter.

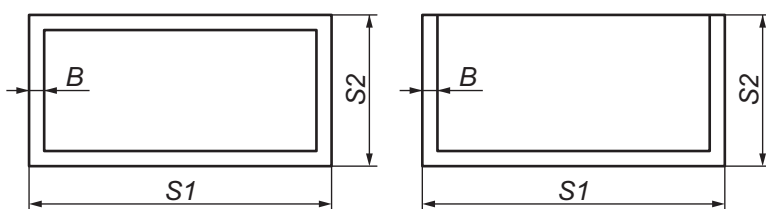
Samtliga mått som anges nedan är minimimått. Mått *B* för bård gäller endast de sjövägmarken där bård förekommer.

Mått för sjövägmarken med kvadratisk form

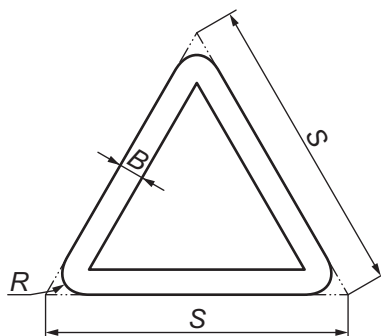
Storlek	<i>S</i>	<i>B</i>
Understorlek	1000 mm	100 mm
Normalstorlek	1500 mm	150 mm
Överstorlek	2000 mm	200 mm

Mått för sjövägmarken med rektangulär form

Storlek	<i>S1</i>	<i>S2</i>	<i>B</i>
Understorlek	1000 mm	500 mm	50 mm
Normalstorlek	1500 mm	750 mm	75 mm
Överstorlek	2000 mm	1000 mm	100 mm

Mått för sjövägmärken med triangulär form

Storlek	<i>S</i>	<i>R</i>	<i>B</i>
Understorlek	1000 mm	72,2 mm	83,3 mm
Normalstorlek	1500 mm	108,3 mm	125,0 mm
Överstorlek	2000 mm	144,4 mm	166,7 mm

Skrivtecken

För skrivtecken används teckensnittet Tratex.

Skrivtecknens minsta avstånd från sjövägmärkets kant (från bård för de sjövägmärken som har bård) ska vara:

- 50 mm för sjövägmärken av understorlek,
- 75 mm för sjövägmärken av normalstorlek,
- 100 mm för sjövägmärken av överstorlek.

För tilläggstavlor gäller att tecknens minsta grad ska vara:

- 100 mm för sjövägmärken av understorlek,
- 150 mm för sjövägmärken av normalstorlek,
- 200 mm för sjövägmärken av överstorlek.

Konstruktion

Bildskiktets material ska uppfylla kraven i SS-EN 12899-1:2001, kap. 5.2. Sjövägmärken ska utföras i högre reflekterande material och uppfylla kraven för

- klass R2 vad gäller kromatiska faktorer och luminansfaktorer,
- klass Ref 2 vad gäller koefficient för retroreflektion, samt
- klass U3 vad gäller luminansens jämnhet.

Kravet på reflektionsförmåga gäller dock inte om skyltarna är belysta inifrån eller om särskilda skäl finns för att de inte ska vara reflekterande.

Bilaga 2. Varningsmärken

	S100 Linfärja	Anger linstyrd eller lindriven färja. Märket kan kombineras med märke S511 (linfärja).
	S101 Livsfarlig ledning	Anger luftledning för starkström eller högspänningsledning i vatten. Märket kan användas i kombination med märke S102, S110, S207 eller med tilläggstavla. (Placering av märke se <i>bilaga 7.</i>)
	S102 Begränsad höjd	Anger reducerad framkomlighet under bro, luftledning eller annat hinder över vattnet. Angivet mått är segelfri höjd i meter och decimeter. Märket kan kombineras med tilläggstavla S516. (Beräkning av segelfri höjd se <i>bilaga 6.</i>)
	S103 a Sidomarkering styrbord	Sidomarkering styrbord för segelfri höjd under bro.
	S103 b Sidomarkering babord	Sidomarkering babord för segelfri höjd under bro.
	S103 c	Sidomarkering på mindre bro där farled ej finns definierad.
	S104 Begränsat vattendjup	Anger minsta djup vid medelvatten i en farledsförträngning, muddrad ränna eller liknande. Märket används för att komplettera djupangivelser i sjökort.
	S105 Begränsad bredd	Anger största bredd på kanal eller annan begränsad farled.
	S106 Rörlig bro	Används för både klaffbro och svängbro. Märket kan kombineras med märke S102. Med segelfri höjd, i kombination med detta märke, avses utrymmet under stängd bro.
	S107 Arbete i eller vid vatten	Anger att arbeten i eller vid vatten pågår och att arbetena påverkar sjötrafiken.

SJÖFS 2007:19

Bilaga 2

	S108 Badplats	Varnar sjötrafiken att området är avsett som badplats.
	S109 Fiskeredskap	Varnar för fasta fiskeredskap, fiskodling eller liknande, som utgör en fara för sjötrafiken.
Exempel: 	S110	Vidstående märken utgör exempel på sjövägmärken som markerar kabel, rör eller liknande som lagts ned i vattnet. Märkena är en uppmaning att undvika ankring. Märkena kan kombineras med tilläggstavla S513 eller enslinjetavlor S515.
	S111 Annan fara	Anger en fara för vilken särskilt märke inte finns. Farans art ska anges på tilläggstavla.

Bilaga 3. Förbuds- och påbudsmärken

Förbudsmärken

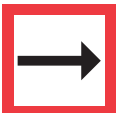
	S200 Förbud mot trafik med fritidsfartyg	Anger förbud mot trafik med fartyg som inte används i affärsmässig verksamhet.
	S201 Förbud mot trafik med motorbåt	Anger förbud att framföra motordrivet fartyg.
	S202 Förbud mot segling	Anger förbud att framföra fartyg endast med segel.
	S203 Förbud mot brädsegling	Anger förbud även mot liknande aktiviteter.
	S204 Förbud mot vattenskidåkning	Anger förbud även mot liknande aktiviteter.
	S205 Förbud mot vattenskoteråkning	
	S206 Förbud mot dykning	
	S207 Förbud mot ankring	Om en starkströmsledning för högspänning (kabel) har lagts ned i vattnet, kan märket kompletteras med märke S101. Om annan ledning, kabel, rör eller liknande har lagts ned i vattnet kan detta i stället anges på märke enligt S110. Område med ankringsförbud anges med tilläggstavlor enligt S514. Sträckningen av ledning, kabel, rör eller liknande kan förtydligas med tilläggstavla och/eller utprickning.
	S208 Förbud mot förtöjning	
	S209 Förbud mot sjötrafik	Anger förbud mot sjötrafik inom visst vattenområde.

SJÖFS 2007:19

Bilaga 3

	S210 Förbud mot landstigning	
	S211 Förbud mot parkering	Anger förbud mot ankring och förtöjning. Tilläggningsmedges, men fartyget ska kunna förflyttas med kort varsel.
	S212 Fartbegränsning (Ex.: 5 knop)	Anger högsta tillåtna fart över grund i knop. Säker styrfart genom vattnet bör dock beaktas. Om fartbegränsningen gäller endast för vissa fartyg eller viss tid, anges detta på tilläggstavla.
	S213 Fartbegränsning upphör	

Påbudsmärken

	S300 Stoppgräns	Anger stoppgräns vid sjötrafiksignal i anslutning till t.ex. sluss eller bro.
	S301 Avge ljudsignal	Anger att ljudsignal ska avges. Om ljudsignalen ska avges på särskilt sätt ska detta anges på en tilläggstavla (exempel: S512).
	S302 Påbjuden färdriktning	Anger att fartyg ska framföras i pilens riktning.

Bilaga 4. Upplysningsmärken

	S400 Trafik med fritidsfartyg tillåten
	S401 Trafik med motorbåt tillåten
	S402 Segling tillåten
	S403 Brädsegling tillåten
	S404 Även liknande aktiviteter är tillåtna. Vattenskidåkning tillåten
	S405 Även liknande aktiviteter är tillåtna. Vattenskoteråkning tillåten
	S406 Dykning tillåten
	S407 Ankring tillåten
	S408 Förtöjning tillåten

Bilaga 5. Tilläggstavlor

En tilläggstavla ska ha samma färg som sin huvudtavla (se 22 och 23 §§).

Nedanstående är exempel på hur tilläggstavlor kan se ut.

Sträckans längd från märket

0 - 800 m	S500	
	Sträckans längd i meter	
0 - 2,4 M	S501	
	Sträckans längd i nautiska mil	

Sträckans längd bortom märket

100 - 800 m	S502	Den avsedda sträckan börjar på det avstånd från märket som det första talet anger.
	Sträckans längd i meter	
1,3 - 2,4 M	S503	Den avsedda sträckan börjar på det avstånd från märket som det första talet anger.
	Sträckans längd i nautiska mil	

Avstånd

200 m	S504	
	Avstånd till ...	
350 m från stranden	S505	Kan användas för att ange t.ex. utsträckningen från stranden av ett ankringsförbud.
	Avstånd från ...	

Tid och datum

08 - 17	S506	
	Klockslag	
1 maj - 30 sep	S507	
	Datum	

SJÖFS 2007:19

Bilaga 5

Slag av fartyg

	S508
	S509
	S510
	S511

Övrigt

	S512	Exempel på tilläggstavla till S301.
	Signal	
	S513	
	S514	Utsträckning i sidled på ena sidan eller båda sidorna av huvudtavlan
	S515	Enslinjetavlor
		övre nedre
	S516	Anger fri höjd vid medelvattenyta.

Bilaga 6. Beräkning av segelfri höjd

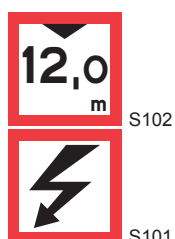
Vid brospann beräknas segelfri höjd från medelhögvattnenytan vertikalt upp till bronns lägsta punkt inom segelbar bredd, eller mellan på brospannet särskilt anordnade sidomarkeringar (märke S103 a, b eller c) minskat med 0,5–2,0 meter som säkerhetsmarginal för sjöhävning, m.m.

Vid låga broar, dvs. upp till ca 3 m höjd, anges segelfri höjd till medelvattnenytan.

Vid luftledning för starkström beräknas segelfri höjd inom segelbar bredd enligt figur 1 nedan.

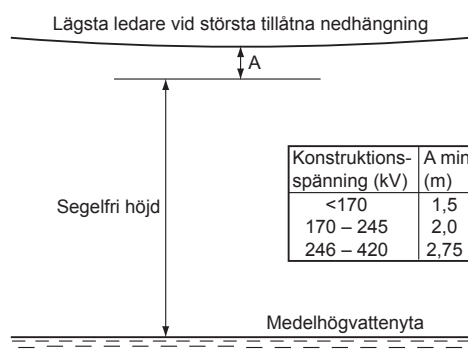
Vid annan luftledning än starkströmsledning beräknas segelfri höjd från medelhögvattnenytan vertikalt upp till ledningens eller kabelns lägsta punkt inom segelbar bredd, reducerad med den största nedhängning som uppkommer vid maximaltemperatur, alternativt lokalt fördelad islast. Den därvid uppkomna höjden reduceras med ytterligare 0,5 meter som säkerhetsmarginal för sjöhävning, m.m.

Anm. Har hindret förlagts inom ett område som uteslutande trafikerats under perioden maj–september tas inte hänsyn till maximal nedhängning vid lokalt fördelad islast.

Märket för begränsad höjd skall placeras över märket för livsfarlig ledning så som figuren visar.

Figur 1

Figur 2

Enligt Elsäkerhetsverkets föreskrifter är den segelfria höjden det minsta tillåtna avståndet mellan medelhögvattnenytan och ledare vid största tillåtna nedhängning, minskat med avståndet "A" enligt tabellen ovan.

Allmänna råd

Om hindret kan passeras genom flera passager med olika segelfria höjder bör varje enskild passage märkas ut.

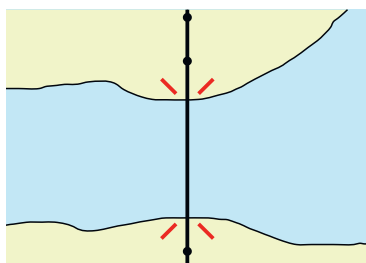
Bilaga 7

Allmänna råd

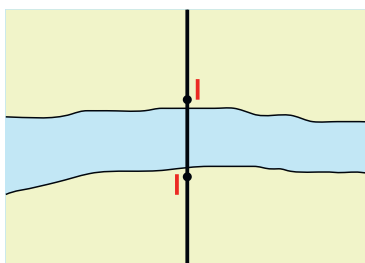
Placering av märken

De fyra figurerna nedan visar exempel på lämplig placering av märken vid varning för korsande luftledning.

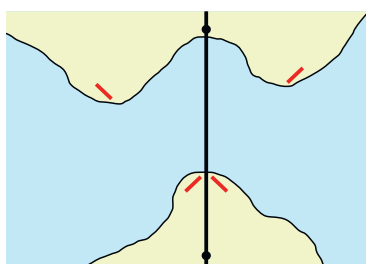
Om luftledningen enligt figur 4 skär av ett mindre vattenområde där sjötrafik normalt inte förekommer, och stranden mellan skärningspunkterna saknar en sjösättningsplats såsom bilväg, brygga eller dylikt, får stativet för märket enligt bilden ersättas med ett eller – om det behövs för fri sikt – flera stativ som har bildplanet parallellt med ledningen.

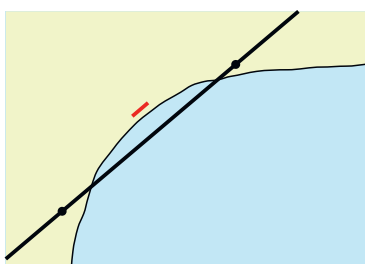
Figur 1

Figur 2

Figur 3

Figur 4